

Lahja vsak četrtak in velja s poštno vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 D, pol leta 16 D, četrt leta 8 D. Izven Jugoslavije 56 D. Naročnina se pošlje na upravnishvo »Slov. Gospodar« v Mariboru, Koroska cesta 5. List se dopisilja do odpovedi. Narocnina se plačuje vnaprej. — Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1-50 dia.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroska cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Čekovni račun poštnega urada Ljubljana 10.603. Telefon interurb. št. 113.

5. številka.

MARIBOR, dne 4. februarja 1926.

60. letnik.

Apostolstvo fiska!

Odkar elektrika vedno bolj izpodriva petrolejske svetilke in parne stroje, in odkar lahko v svoji sobi z brezžičnimi telefoni poslušamo govore in godbo iz Rima, Berlinca in Pariza, se je svet zelo izpremenil. Najvažnejša sprememba je pa ta, da se na papirju odločuje usoda človeštva. Časopisje je sedaj največja velesila. Danes velja bolj kakor pred 50 leti besede slavnega nemškega pisatelja Albana Stozka, da se na papirju vrši boj med nebesi in peklim. Časniki, pred vsem politični, so tisto bojno polje, kjer se vrši odločilen boj za kraljestvo božje, za krščansko življenje, za pravično državno gospodarstvo ali pa za satana, za propadlost in krivico.

Tega se naši verski nasprotniki dobro zavedajo in zato so se s mrzlično naglico vrgli na to, da dobijo v svoje roke časopisje in da ga čim bolj razširijo med ljudstvom. Naše ljudstvo ni sprejemljivo za brezverstvo. Kdor pa dan za danem čita v protiverskih listih napade na vero, na papeža, kofeje in duhovnike, tega se počasi vendar nekaj prime. Brezverci dobro vedo, da najlažje odvzamejo mladini vero, če jo speljajo na kriva pota. Zaradi tega priobčujejo v podlistkih protiverskih časopisov gnusne in ogabne povesti in romane. Ali je čudno, če je mladina pokvarjena, ko čita take časnike? Da pa taki ljudje za cerkev in za spoved ne marajo, je razumljivo.

Mnogokrat se pritožujejo starši, da so njihovi otroci črnasti in da jih ne ubogajo. Na vse mogoče načine si prizadevajo, da bi jih navadili čednostnega življenja, ali zaostoj. Temu se ni čuditi. Kmetijski starši nimajo dovolj časa, da bi lahko vzgoji svojih otrok posvetili toliko pozornosti, kakor je potrebno. Sedanja šola pa stori za vzgojo zelo malo. Katoliška društva po večini kmetijskih župnij sprejemajo samo šoli odraslo mladino. Za marsikoga pa je takrat že prepozno: ali ne sme ali pa noče stopiti v katoliško društvo. Tu more pomagati samo katoliško časopisje. Starši najdejo mnogo koristnih nasvetov za vzgojo, otrok pa črpa iz njega vedno novega navdušenja za čednostno versko življenje. Posebno v zadnjem času so začeli katoliški časniki odločen boj proti pijančevanju in soproštvu. Tako se mladina potom katoliških listov navzame študa do pijančevanja. Da so se fantovski pretepi v Sloveniji že v veliki meri zmanjšali, gre glavna zasluga katoliškemu časopisju. Ljubezen do domače grude in do domače rodbine, ki jo širijo katoliški listi, bo jim vlivala vedno novega poguma za delo in jim podžigala ljubezen do staršev, bratov in sester. Marsikateremu dobremu kmetškemu očetu se zdi škoda plačati naročnino za katoliški časopis. Ne zaveda se namreč, da bi si s tem prihranil marsikateri stotak, ki ga bodo zapravili njegovi sinovi, če ne bo do dobro krščanske vzgoje.

Nič ni bolj veselega, kakor gledati družino, kjer vlada ljubezen med starši in odraslimi sinovi in hčerami. Vse njihovo delo ima poseben blagoslov. V sedanjem času pa ni več mogoče vzgojiti vzorne družine brez katoliških časopisov.

Casopis je sedaj nujno potreben vsaki hiši. Cene se vedno menjajo pri nakupu in prodaji. Če kmet noče trpeti škode, bo vedno pogledal cene prej v časniku, predno prito da žito, les ali živino.

Od časnikov pa je v veliki meri tudi odvisna cena pridelkom. Predno mislijo n. pr. banke nakupiti velike množine žita, podkupijo brezvestne urednike časnikov, da pišejo, kako velika je žetev ne samo v državi, temveč v cellem svetu in da se bo zato težko prodalo. Posledica teh vesti je, da padejo cene. Komaj pa banke in veletrgovci napolnijo svoje magacine, pa že prinesejo nekateri listi poročila, da je žetev mnogo slabše izpadla, kakor se je to pričakovalo. Vsled tega cene naglo narastejo. Teko je kmet žito poceni prodal, slabo plačani uradnik pa ga drago plačal, zaslužek pa ima samo banka.

Trgovski svet, ki določa cene, pa upošteva samo zelo razširjene časnike. Zato moramo gledati, da dobijo katoliški listi čim več naročnikov, saj so katoliški listi edini, ki se ne dajo podkupiti in ne služijo oduškim liberalnim bankam, temveč branijo pravice kmeta in delavca. Prav žalostno pa je, da imajo Slovenci samo eden katoliški dnevnik, a tri brezverne, ki služijo bankam. Tudi katoliški tedeniki, kakor »Slovenski Gospodar« in »Straža« so premalo razširjeni.

Kdor hoče dobro sebi in svojemu ljudstvu, ta bo naročil, podpiral in širil katoliške liste. Zlasti se pričakuje od slovenskih žen in deklet, da bodo z vso močjo širile katoliško časopisje. Saj so bila slovenska dekleta in žene vedno med prvimi, kadar se je bilo treba žrtvovati za vero in narod.

V noči dne 18. decembra 1918 so dali brezverci podreti Marijin kip, ki je stal na 18 m visoki sohi v sredini mesta Prage. Ko je zvedela neka znamenita češka profesorica in slikarica, da podirajo Marijin kip, je sredi noči si priskrbela cvetic in spleta veliki venec. Prerila se je med razdivjano množico, v smrtni nevarnosti, da jo ubijejo, do razbitega kipa. Poljubila ga je, položila venec nanj in se iz vsega glasu zaprisegla, da češke katoliške žene ne bodo prej mirovale, dokler ne bo na tem mestu zopet stal Marijin kip. In res se bo to po srečno uspešnih volitvah v kratkem zgodilo.

Od slovenskega katoliškega ženstva se ne zahteva, da tvega življenje, temveč da gre od hiše do hiše in širi katoliške liste ter se bori proti »Kmetškemu listu«, »Domovi-

nie«, »Jutruk« in drugim brezvernim listom. Ničesar se ne ustrašite! Kjer ne moreš uspeti Ti, naj poskusi Tvoj brat, Tvoja mati ali Tvoja prijateljica. Zberite takoj naročnino, ter jo z naslovi vred predajte vč. g. župniku ali kaplanu, da jo odpošlje. Ni spoštovanja vredna mladenka, ki je vso svilico, temveč klobuk doli pred dekletom in ženo, ki epostolsko deluje za katoliško časopisje!

Boj za obresti.

Najprej varnost.

Najvažnejši razlog, zakaj je v interesu vlagateljev samih, da držijo svoj denar pri kmečkih hranilnicah in posojilnicah, je varnost. Danes mora oni, ki svoj denar nalaga, najprej vprašati, ali je varno naložen in potem še le, po kakšni obrestni meri je naložen. Kmečke hranilnice in posojilnice so vse brez izjeme zadruge z neomejeno zavezo članov, to se pravi, da vsi člani zadruge, t. j. načelstvo, vsi, ki imajo posojilo, jamčijo za posojilo in pri njej vloženi denar z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem, kolikor ga imajo. To pomeni ogromno moč. Jamstvo za tako posojilnico je kmetova zemlja, ki ne more nikdar propasti, ki vedno ohrani svojo vrednost. Jamstvo za take posojilnice so vsa poslopja, vse hiše, vse kmetijsko orodje, vsa živina v hlevih, vse žito v shrambah. Kdor torej svoj denar naloži pri hranilnici in posojilnici, ta ve, da mu denar ne more propasti zaradi velikega jamstva, ki ga nudijo vsi člani posojilnice. Banke so delniške družbe, pri katerih jamči samo vplačana delniška glavica. Če je ta izgubljena, potem ni nobenega jamstva več. Vemo pa, da je v zelo mnogih slučajih ta delniška glavica ali v palačah ali v kakem industrijskem podjetju, ki ne nese in ga bi treba likvidirati.

Vzajemna pomoč v zadrugah.

Pri nas je v gospodarskem oziru še preveč v krvi ono staro liberalno načelo: »Vsak za se, Bog za vse«. Po tem starem liberalnem načelu je začel kmečki stan propadati in bi bil propadel, da mu ni v največji stiski prišla na pomoč vzajemna pomoč, kakor jo nudijo zadruge. Ne bo dobro kmetu in ne bo si mogel prav pomagati, dokler zavest, kako je ta stanovska vzajemnost potrebna, ne bo prodrla na čeli črti. Kmetško ljudstvo se mora zavedati, da dela proti svojim koristim, ako nosi kmečki denar v banke, katere ga kmetom sploh ne posojajo ali pa posojajo proti tako visokim obrestim, ki jih kmetijsko gospodarstvo ne prenese. Jasno je, da ako v posojilnice kmetje ne bodo več vlagali, posojilnice tudi ne bodo mogle več posojati. In če bo potem kmet

LISTEK.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

16

Par besed v pojasnilo, pa bi se moral odpovedati naslovu in bogastvu, vsemu, kar je bilo po postavi njegova, Trzanova last —

In Ine —?

Ali bi s Claytonom obenem ne izgubila tudi Ine naslova lordov Greystoke in njihovega premoženja? Ali bi ne bila ta izguba zanjo najhujši udarec?

Trzan je mirno zgenil listič in dejal:

»Da. Nujna zadeva. Takoj moram odpotovati. Pečjal se bom s poštnim avtom. Kakor nalašč zame ugodna prilika! Koj grem da pripravim svojo prtljago.«

Trzan je odšel v svojo sobo. Za seboj pa je pustil zavednost, čudenje, veselje in potrnost.

Vesel je bil Clayton.

Dobro je čutil, da odhaja Trzan za vedno. Rešen je bil tekmeča in nemoteno je mogel začeti s pripravami za poroko. Zato je osebno poskrbel, da bi imel Trzan kolikormogoče udobno vožnjo na dolgi nočni poti do železnice.

Ine pa je odhitela v svojo sobito in se razjokala. Sram jo je bilo, kesala se je, očitala si je podlost, brezsrčnost, nehvaležnost, — pa pomagati si ni znala in ni mogla več.

Trzan je obstal v svoji sobi s prekrizanimi rokami in se zamislil. Neopažena je zdrknula brzojavka na tla. Ni je videl.

Njegove oči so zrle daleč nazaj v preteklost. Zeleno, mično livado so gledale sredi pragozda in na njej dva mlada človeka, ki sta vsa srečna poskušala sočne divje sadeže, si gledala v oči in se smejala. Srečna sta bila. Prvič v življenju sta uživala veliko srečo ljubezni. —

Pol ure pozneje je zdrknil avto po griču in izginil v temni noči.

Gori v prvem nadstropju pa je bolešno zastokalo mlado deklet in omahnilo na stol.

VIII.

Kaj je Trzan v Parizu doživel.

Poročnik Arnot se je hudo začudil, ko je nekega jutra nenadoma Trzan stopil v njegovo sobo.

»Si že v Parizu? Pa sam? Ali si dobil brzojavko? Kje pa —?«

Trzan je zamahnil z roko in ustavil silni naval vprašanj.

»Preveč vprašanj v eni sapi, prijatelj! Dovolj da sedem, pa ti povem.«

Arnot je pozorno gledal prijatelja.

Miren je bil, hladen, vse kakor običajno. Le krog izrazitih ustn mu je igrala lahna, komaj vidna prezirnost, skorajda zaničljivost. Tega izraza še ni opazil pri Trzanu.

»Torej —!« je začel Trzan. »Praykar sem pripotoval, naravnost iz New Yorka. Sam in brez neveste, kakor vidiš. Brzojavko sem prejel. Hvala lepa!«

»Kako si opravil z Ino? Kaj pa je rekel Clayton, ko si mu brzojavko pokazal?«

»Z Ino ni nič. Claytona bo vzela. — In da bodeta imela od česa živeti, sem mu pustil naslov in dedščino svojega očeta. Brzojavke mu seve nisem pokazal.«

Arnot je globoko potegnil sapo, si pokimaval in odkimaval, nekaj časa molčal, nato pa rekel:

»Ta je pa spet ena tvojih nedosežnih —! Pa pripoveduj vendar od kraja!«

In Trzan je pripovedoval, mirno, malomarno, kot bi šlo za zadeve popolnoma tujega človeka, ne pa za njegove lastne.

Arnot ga je tiho poslušal in ko je končal, mu je rekel:

»Prijatelj, ti si mi rečeno velik nerodnež in strašen siromak! Pa saj ti ni zameriti. V par mesecih se ne moreš naučiti tiste uglajenosti in prebrisanosti in recimo pretkanosti, ki je v svetu potrebna, da se kaj doseže. Ti pač vedno greš kar naravnost nad svoj plen —! O da nisem šel s teboj! Vse drugače bi se bile stvari razvile!«

Pa saj še ni vse izgubljeno. Dalo se še bo popraviti, kar si polomil. Pisal bom na Ino in Claytona. Ali pa morebiti sam pojdem tja. Saj sta poštna, značajna človeka in Clayton niti za trenutek ne bo hotel nositi naslova, ki mu ne gre.«

»Nikar se ne trudi, prijatelj! Za naslov mi ni prav nič, če nimam Ine. In Ine me ne mara.«

»Ne verjamem! Najbrž si stvar napačno začel. — Toda recimo da bi bilo res, — ampak dedščine vendar ne boš zavrgel?«

»Je ne potrebujem. Pa ne boj se! Ne bom tebi v nadlego.«

»Kaj pa nameravaš?«

»V džunglo pojdem.«

Arnot ga je gledal, strme in z odprtimi ustmi, nato pa se je razjzil:

»Ta je lepa! Ali si se zato prišel v Pariz učiti omike in kulture ter se mučiti z jeziki in z drugimi rečmi, da boš sedaj šel gorile izpreobračat —? Veš, prej sem ti

Važno vprašanje

pri sedanjem nezanesljivem vremenu je zaščita telesa od škodljivih posledic nazebe. Za pri najmanjših bolečinah v ušesih, glavi ali križu, pri znakih nahoda se ne sme lahko-

prišel v težave, bo moral prodajati. Mestni in podeželski denarni magneti bodo pa nakupovali. Najprej bodo izginjali mali posestniki, potem srednji. Postali bodo žrtve velikih posestnikov ali pa najemniki, hlapi in delavci mestnih bogatašev. Ali je to vabljiva bodočnost, pred kakoršno nas svari dr. Korošec in kakoršna je neizogibna, ako ne bo med kmečkimi ljudstvom prodra zavest vzajemnosti, stanovske solidarnosti, ako ne bodo kmetje izvrševali gesla: kmečki denar kmetu.

Bank je preveč.

Kdor količkaj pozna gospodarske razmere, ta ve, da imamo danes v celi državi, zlasti pa v Sloveniji bank preveč. Pa ne samo preveč bank, banke imajo tudi previsoko režijo, prevelike izdatke za svoje palače, za svoje drago uradništvo. Kdor danes po opravi mora v banko, ta vidi, da ni več tiste živahnosti, kakor je bila v letih 1920 do 1923, temveč da je v njih veliko uradnikov, pa zelo malo strank. Seveda so se banke in njih uradništvo na lep položaj že navadile in ne bi rade kar same od sebe likvidirale, ako ne bodo k temu prisiljene. Če bo ljudstvo tako neumno, da more ta dragi aparat na njegov račun in na njegovem hrbtu živeti, zakaj ne bi živel. Na drugi strani pa vemo, da pri naših hranilnicah in posojilnicah ni nobenega uradništva, da celo člani načelstva in nadzorstva za svoja odgovorna mesta in za vse seje ne dobivajo nobene odškodnine, nobene nagrade. Zato je pač le pri teh posojilnicah mogoče, da danes dovoljuje kredit kmečkim posestnikom po 6, največ 8 odstotkov, medtem ko banke še vedno le redko grede pod 16 odstot. Če trgovina in obrt še hočeta in moreta prenašati absolutno predrago bančno režijo, naj jo prenašata. Kmetom bančne režije ni treba prenašati, ker imajo svoje kmečke banke, ki delajo »zastonj, za božji lon«. V kolikor pa napravijo kak dobiček, gre ta v korist občine, za splošno korist.

Sklep ob novem letu.

Naj bi bil torej z novim letom 1926 naš trden sklep, da se bomo vsi brez izjeme oklepali le naših zadrug, da bomo le v naših posojilnicah vlagali kmečke prihranke, ker so v teh posojilnicah prihranki ne le varni, temveč tudi v prvi vrsti na razpolago za kmečke potrebe: za pomoč kmetu in za kmetov napredek.

Obdelujmo in izrabimo vsak košček zemlje.

Vsakdo mi bo rad potrdil, da skoro ni dobiti preproste kmetijskega posestva, kjer bi bil vestno izrabljen vsak košček zemlje. Nasprotno, taki koščeki predstavljajo šestokrat cele prostore in površine, ki so v bistvu nevidni, težek davek na našem narodnem gospodarskem telesu. Občuten še posebno dandanes, ko je

rekel, da si nerodnej in siromak, sedaj pa ti kar naravnost povem, da si osel! V džunglo —! Claytona lorda Greystoke potomec, iz slavne rodbine, eden najbogatejših mož pod angleškim solncem, ljubljenev vseh, ki so ga kedaj srečali v življenju, nadarjen človek, zal fant da ga je iskati treba, — pa gre med gorile, samo zato, ker ga ne mara domišljava Amerikanka —! Ha ha ha!

Vse huje se je razburjal, skočil je po koncu, letal po sobi in krillil z rokami. Saj je dobro vedel, da se Trzan ne šali.

Trzan pa ga je mirno gledal, končno stopil k njemu, mu djal roko na ramo in začel:

»Pavel, prijatelj! Ko bi me ti razumel —! Ka pa naj počnem med svetom? Pristudil se mi je, komu da sem prvi korak stopil vanj.

Kako sem hrepenel v svet, ko sem bral o njem v očetovih knjigah! Kako sem se ga veselil, ko se je izpolnila moja želja! S koliko vnemo sem se lotil učenja, da bi bil enak belim ljudem v vsem. In kako srečen sem bil, ko sem mislil, da me ljubi Ine!

In kaj sem doživel?

Ozke, omejene razmere, povsod prepovedi in postave. Geniti se nisem smel, pa že ni bilo prav. Brezsrčne, sebične ljudi sem našel, nevoščljivo in po strani so me gledali kakor kakega nadležnega nepridiprava, še več, — za divjaka iz afriške džungle so me imeli. Vsakemu je bilo neprijetno v moji družbi, vsak se me je skušal prejkoprej iznebiti. Izpodrinili so me, nečestovito so mi dali vedeti, da nisem za med nje.

In v takem svetu bi naj živel —? Ali ni lepša svoboda pragozda, ali niso poštenjeje divje živali, ki ne poznajo zahrbitosti —!

V džunglo pojdem. Tam sem zrastlel, tam sem bil srečen —.

mišljeno čakati, temveč treba poskušati takoj ono bolečino ojačujoče domače sredstvo, katero so radi in raznovrstno uporabljali že naši roditelji in dedje, posebno pri revmatskih bolečinah. To že celih 27 priljubljeno domače sredstvo in kosmetikum je Fellerjev blagodišeči »Elsafluid«. Drgnenje in umivanje z Elsafluidom lajša bolečine, krepi in osvežuje mišice in živece, stori neobčutiljivim proti mrzlem zraku. Od znotraj in od zunaj mnogo močnejši in izdatnej-

boj za gospodarski obstanek čedalje hujši, ter zahtevamo od posestva, da naj nam donaja več in več. Dobili je, sicer za marsikaj dobrega dovezetne gospodarje, ki pa mirno irpe take nečedne madeže na svojem posestvu. Kako si naj človek to razlaga? Največkrat bo temu menda vzrok takozvana »komoditeta«, ali po domače rečeno — lenoba. Golo dejstvo pa je, da se take neproduktivne površine posponejo včasih do četrtnine celokupnega posestva, ali pa mogoče še več.

Največji del takih prostorov odpade pač na naše meje, katerih je žal pri nas vse preveč vsled velike razkovanosti zemljišč. Znano je pa tudi, kako smo glede mej občutljivi; zato morejo biti meje primerno velike. Tako meje služijo navadno obenem tudi kot prostori, kamor se odlaga iz ene in druge strani kamenje, plevel, in druga slična šara. Tu se naseli tudi kmalu robida, trnje in drugo grmičevje in končno je cela meja popolnoma preraščena. Z izgovorom, da je to pač »meja«, trpi se to mirno naprej. Zalostno je tudi to, da, če že en sosed hoče, da se odstrani in umno izrabi taka meja, drugi hoče morda takoj proti, češ, sosed me hoče pri meji ukantiti! Pa tudi na posestvu samem kažejo večkrat enako sliko, med njivami, travniki itd., ki so tu dostikrat brez pravega vzroka. Ker so tu pač že »od nekdanj« — naj bodo še v naprej! — Po naših travnikih in pašnikih je videti dostikrat cele skupine raznega ničvrednega grmičja, trnja itd., preraščene z bohotno rastočo robido. Mar trpimo to radi njenih jagod? — Marsikateri naš kmetovalec mora se pri oranju previdno ogibati raznega, velikega kamenja, ki štrli posamezno tu pa tam iz zemlje. Družbo mu dela navadno robida in drug plevel. In ali ni pri nas po travnikih dobiti močvirij, ki so tu samo vsled zanemarjenosti in bi jih sicer bilo lahko odpraviti! Naši pašniki so čestokrat prave pustinje; uboga živina, ki se mora tu pastiti! Ob potih, plotovih, jarkih itd. je videti čisto razno zanikarno grmičevje in trnje, kar gotovo ne služi kraju v kras: — Omeniti je študi posebno prostore, ki so po navadi skrajno zanemarjeni, to so takozvane »ograje« za svinje, ki jim služijo za pašo. Ker se redno ne čistijo odpadkov in ker so v navadi v bližini hlevov in gnojšč, zaraščene so čisto vsled prevelike gnojnosti zemlje — s ščavjem in drugim plevelom. Na posestvu in doma okrog je večkrat dobiti tudi razne jame, jarke itd., ki so brez vsakega pravega vzroka.

In še več takih in enakih prostorov je pogostokrat dobiti na zemljišču; ne trpimo jih več v bodoče. Dragi čitatelj, pojdi in poglej po svojem posestvu, skoro gotovo boš našel kaj takega, kar boš spoznal, da ti je le v škodo. Ukreni tedaj čimprej, da se bo prostor kar najbolje izkoristil. Če le mogoče, odstrani sporazumno s sosedom zanemarjene meje, obmejnike, ter jih pritegni obdelovanju. Do zadnje koreninice izkoplji in poruj iz zemlje razno trnje, grmičje, robido itd., ter zasuj take »goliše« z mešanico travnega in deteljnega semena, če jih ne boš sicer drugače obdeloval. Iz zemlje mo-

»Prijatelj, prečno gledaš! Razumljivo je, da si jezen na svet, razočaran te je komaj da si stopil vanj. Pa vaje ti manjka! Izkušenj nimaš! To vse pride!

Nekaj časa sta molčala, nato pa je Arnot nadaljeval:

»Prepušti zadevo z Ino in Claytonom meni, pojdi in si počij! Večer pa te vzamem seboj na zabavo. In službo ti dobim, da boš imel posla, ki bo vzel v zakup tvoje misli. Pozabil boš! V džunglo pa mi ne pojdeš nazaj!

Trzan ni ugovarjal. Prepustil se je Arnotovemu vodstvu in se za nekaj dni z vso silo vrgel v naročje pariškim zabavam. Seve zabave niso bile krive, da se je silno dolgočasil in da so mu nazadnje do skrajnosti mrzele.

Večinoma sta prebila večere skupno, le če je Arnota služba zadrževala, je šel Trzan sam na zabavo.

In tako je bil sam tudi tisti večer, ko je doživel svoj usodni, čudni dogodek.

Sedel je v koncertni dvorani, pil neizogibni whisky ter malomarno poslušal petje in godbo.

Hipoma je dobil občutek, kat da ga nekdo odzadaj ostro opazuje.

Naglo se je obrnil in ujel pogled dvojih črnih oči. V tistem trenutku pa se je nezaneč umaknil in izginil med gručo gostov.

Trzan se ni zmenil za neznanca in ko je pozno v noč zapustil dvorano in šel proti domu, je že zdavnaj pozabil na dogodek.

Zato tudi ni opazil človeka, ki mu je sledil v varni oddaljenosti in se skrival v temno senco hiš, kadarkoli je Trzan obstal ali se obrnil.

Da bi bil vedel, kolikokrat mu je neznanec že sledil in ga opazoval, v gledališčih, v koncertnih dvo-

si kot francosko žganje. 6 dvojnatih ali 2 velike specialne steklenice za 65.— din.; 12 dvojnatih ali 4 velike specialne steklenice 99.— din.; 36 dvojnatih ali 12 velikih specialnih steklenic za 250.— din., že obenem z zabojem in poštnino razpošilja po povzetju lekarnar Eugen V. Feller v Stubič Donji, Elsatrg 341, Hrvatsko. — Poedine steklenice Elsafluida se dobijo v lekarnah in sorodnih trgovinah za reducirano ceno 9 din.

leče kamenje (pečine) skušaj spraviti temeljito ven; ako se bo dobilo takega kamenja več, določi mu nekeje prostor, mogoče ga boš kedaj rabil. Z enostavnim, odprtim odvajalnim jarkom odpravil si boš nevsučno močvirino na travniku ali pašniku. Od pašnika zahtevaš, naj bi imela živina na njih ves čas dovolj in dobre pašne, ne pomisliš pa, da je potreba in njim nekaj dati — z gnojem v tej ali oni obliki. Čisto opuščene pašnike je najboljšje, da jih globoko preorješ — kjer le mogoče, ter obseješ ponovno s travno mešanico. Obenem dobro pognoji. Drugače pa pašnike temeljito očisti ter primerno pognoji. Da bodo svinjske ograje služile res namenu, čisti jih po potrebi odpadkov, ter globoko s koreninami vred izkoplji ščavje in drug plevel. Obenem je potrebno, da nekaj ukreneš z gnojnico, ki mogoče teče skozi in končno najbrž v vaški potok. Brez večjih stroškov napraviš si vsaj preprosto jamo za gnojnico; izplačala se ti bo. Gledaj sploh, da boš imel čisto, tako zunaj na polju, kakor doma okrog hiše. Kako je to prijetno že za oko. — Vse to bi se dalo urediti brez večjih žrtev na času in denarju. Posebno sedaj zimski čas dobro izkoristiti. Na delo tedaj, vsak košček zemlje umno izrabiti, ker istinit je rek: izrabi zemljo, sicer bo ona izrabila tebe! — Plešivičan.

Zborovanja naše stranke.

Poslanec dr. Hohnjec je v sredo, dne 27. januarja, govoril na zaupniškem sestanku Slovenske ljudske stranke in Kmetске zveze v L o č a h. Zborovanje je bilo prav dobro obiskano. Poslančevo poročilo o notranji in zunanji politiki, njegova kritika vladine gospodarske in finančne politike ter njegova izvajanja o prepotrebni preosnovi notranje državne ureditve so zborovalci vzeli z velikim odobravanjem na znanje. Poslanec in vsemu Jugoslovanskemu klubu je bilo izrečeno popolno zaupanje.

V Slov. Bistrici se je vršil dne 24. t. m. veličasten okrajni zbor zaupnikov Slovenske ljudske stranke. Iz mesta in okolice se je zbralo ob 10. uri dopoldne toliko ljudstva, da je bila dvorana Okrajne hranilnice nabito polna in se človek niti ganiti ni mogel. Zastopani so bili vsi sloji in veselje je bilo gledati vrie in odločne moze, katerih obraz se razodevali pogum in voljo, vsrstajati v borbi za svoje pravice. Stranka, katere vrste izkazujejo take člane, je pač lahko ponosna in ji ni treba omahovati. Zborovanje je otvoril g. dr. Schaubach in dal besedo g. poslancu F a l e ž u, kateri je podal obširno poročilo o političnem položaju. Osiro je kritiziral zapostavljanje slovenskega naroda in katoliške Cerkve. Drugi govornik, g. poslanec V e s e n j a k, je obširno orisal gospodarsko bedo, v katero nas je pogljal belgrajski centralizem in ožigosal izvanredno davčno ljubezen centralistične uprave napram Sloveniji. Zivahni medklici, splošno navdušeno pritrdjevanje in ploskanje je sledilo govoru obeh poslancev. Izrazi ogorčenja proti ne-socialni in protiljudski politiki Pašič-Radičeve vlade so

ranah, na potu domov, koderkoli je hodil! Srečo je imel Trzan, da ga je navadno spremljal Arnot.

Tisto noč pa je bil sam!

Malomarno je stopal po temni, samotni stranski ulici. Tam je najrajši hodil, skrajšal si je pot, pa se tudi izognil šumnim, obljudenim ulicam.

Ni še bil na polovici pota, ko čuje iz odprtega okna bližnje hiše divje vpitje in vmes obupen ženski klic na pomoč.

Obstal je.

Gori v drugem nadstropju je sijala skozi odprto okno luč. Ni bilo dvoma, nekdo je bil tam v nevarnosti. Najbrž so zlikovci izrabili ugodno priliko, vdrli v pozni uri v samotno hišo in napadli brezbrambno žensko.

Niti trenutek se ni pomišljal. Planil je skozi vrata in po stopnicah. Na koncu hodnika v drugem nadstropju je zagledal polodprta vrata. Ropot in krik je donel iz sobe in vmes je klical ženski glas na pomoč.

V hipu je bil Trzan v sobi.

Okajena svetiljka je stala na mizici in obsevala tucat odurnih postav. Eni so sedeli po stolih, drugi so stali naokrog, par pa se jih je drenjalo krog ženske srednje starosti, ki je slonela v kotu in porivala od sebe napadalce.

Ko je planil v sobo Trzan, je zaklicala obupno:

»Pomagajte, gospod, pomagajte! Oropati me hočejo, ubiti me hočejo!

Trzan je pogledal po moških. Nasršene oči je srečal, hudobne, divje obraze.

Za trenutek so se gledali. Čudno bi se bilo zdeti Trzanu, da se nobeden ne gane, da ga prav nič začudeno ne gledajo, niti vprašajo ga ne, kaj hoče, in da ni nobenega sledu o ropu in nasilju v sobi.

(Dalje prihodnjic.)